

**Briefrapport herziening
quicksan Flora- en fauna
Herensingel 27 te Leiden**

Datum : 4 december 2012
Kenmerk : 12045607/NHO/rap1
Auteur : Dhr. drs. N.C. Houter

Vrijgave : Ing. B.C.R. Willems



Opdrachtgever : Ecoplicity
: Postbus 1055
: 2340 BB Oegstgeest

BIJLAGE: Quicksan flora en fauna dd. 30-10-2012

© IDDS bv. Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd bestand en/of openbaar
gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm,
elektronisch of anderszins zonder voorafgaande,
schriftelijke toestemming van de uitgever.

NOORDWIJK (hoofdkantoor)

's-Gravendijkseweg 37
Postbus 126
2200 AC Noordwijk

T 071 - 402 85 86
info@idds.nl
www.idds.nl

VEENENDAAL

T 0318 - 69 00 22

BREDA

T 076 - 548 66 20

HOOGVEEN

T 0528 - 72 22 29

SEVENUM

T 077 - 467 05 86

1. INLEIDING

In onze rapportage betreffende een quickscan Flora- en faunawet Herensingel 27 te Leiden is geconcludeerd dat het pand mogelijk geschikt is voor het herbergen van vleermuisverblijven van gebouwbewonende soorten als Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger. Van de grond af waargenomen gaten, spleten en kieren leken ons geschikt als in/uitvliegopening voor vleermuizen. Deze openingen zijn vanaf de grond waargenomen, en zijn ten behoeve van de quickscan verder niet fysiek op daadwerkelijke potentie voor vleermuizen geïnspecteerd. Wij hebben voorts aangenomen dat de muur een spouw bevat, en dat deze via de spleten en gaten van buitenaf toegankelijk is. Onze conclusie was dan ook aanvullend vleermuisonderzoek uit te voeren in het daartoe geschikte seizoen.

Ter plaatse van IDDS bv. is met de opdrachtgever (Ecoplicity bv.) is een overlegronde gevoerd (2 nov 2012) over de onderbouwing van onze conclusie en gevolgtrekkingen daarvan. De opdrachtgever heeft tijdens dit na-overleg aangegeven dat er geen spouw in de bebouwing aanwezig is. Ter onderbouwing hiervan heeft de opdrachtgever een bouwtekening van de bestaande toestand verstrekt. Voorts heeft opdrachtgever aangegeven dat een aantal van de waargenomen gaten en scheuren ten behoeve van na-isolatie aan de binnenzijde van het pand in voorgaande jaren zijn dichtgemaakt, en daardoor mogelijk minder potentie hebben dan in de quickscan is aangenomen.

2. AANVULLENDE INSPECTIE

De opdrachtgever heeft verzocht om aanvullend te onderzoeken of de waargenomen gaten en kieren daadwerkelijk potentie voor vleermuizen hebben. Tevens is daarbij toegang tot zolders en binnenzijde dak mogelijk gemaakt.

3. WERKWIJZE

Het plangebied is opnieuw bezocht op 22 november 2012. Gaten en kieren zijn met behulp van een ladder *in situ* geïnspecteerd op hun potentie voor seizoensverblijven van gebouwbewonende vleermuissoorten als Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger. Hierbij is gebruik gemaakt van stevig ijzerdraad en zaklamp, zodat de inwendige kenmerken van de spleten en gaten kunnen worden geëvalueerd.

Het grootste deel van het dak betreft plat dak, niet geschikt voor verblijven. Een tweetal potentieel geachte verblijfplaatsen achter kromgetrokken houten daklijst bleken met spinrag bezet, hetgeen er op duidt dat vleermuizen er in ieder geval de laatste jaren geen gebruik van hebben gemaakt.

Een uitzondering vormt het pannendak aan de voorzijde van het pand. Ter hoogte van de aanhechting van het dak op de voorgevel zijn enkele potentieel geschikte gaten aanwezig, welke niet door na-isolatie zijn gedicht. De opening geeft toegang tot de zolder. Deze zolder is daarop aanvullend onderzocht. Hier zijn geen indicaties aangetroffen dat vleermuizen van deze opening gebruik maken. Spinrag en stof achter deze openingen, en verspreid over de hele zolder, duiden op het ontbreken van gebruik van de opening door de dieren. De zolder is doorzocht op sporen zoals uitwerpselen en vraatsporen (insectenvleugels, dekschilden van kevers). Geconcludeerd kan worden dat deze zolder, en de gaten die daar toegang toe geven, geen gebruiksfunctie kent met betrekking tot vleermuizen.

Ondanks de bevindingen van deze aanvullende inspectie, namelijk dat de openingen veel minder tot niet geschikt blijken te zijn dan eerder tijdens de quickscan is aangenomen, blijft de mogelijkheid bestaan dat het pand een gebruiksfunctie kent voor gebouwbewonende soorten. Zomerverblijven van solitaire mannen, en paarverblijven, worden door één of slechts enkele individuen bezet, en kunnen zeer beperkt van omvang zijn, en daardoor relatief makkelijk worden gemist. Het valt dan ook nooit helemaal en geheel uit te sluiten dat vleermuizen van de te slopen bebouwing gebruik maken, maar er zijn niet langer indicaties aanwezig om aanvullend vleermuisonderzoek noodzakelijk te achten.

In de omgeving is de Gewone dwergvleermuis vrij algemeen, en ook komen Laatvlieger en Ruige dwergvleermuis voor. Gezien de ligging aan de met bomen bezette oevers van de singel (potentiële migratieroute), en gezien de nabij gelegen begraafplaats met veel oude beuken aan de overkant van de singel (foerageergebied, verblijfsgebied) is op korte afstand van het pand leefgebied aan te wijzen.

5. CONCLUSIES

- Er worden geen jaarrond beschermde nesten van vogels verwacht (ongewijzigde conclusie).
- Vegetatie dient buiten het broedseizoen te worden verwijderd (ongewijzigde conclusie)
- Het pand lijkt niet geschikt voor gebouwbewonende vleermuizen. Aanvullend vleermuisonderzoek lijkt ons niet langer nodig.

6. ADVIES

Om in de nieuwe situatie nieuwe kansen te creëren voor vleermuizen in de stad zal het nieuwe pand worden voorzien van een aantal (viertal) inmetselfkasten welke gelijk met de betonconstructie zal worden aangebracht. Het ontwerp, en keuze van het type kast zal in overeenstemming en overleg met de expertise van IDDS Ruimte & Ontwikkeling bv. plaatsvinden. Op deze wijze kan door de opdrachtgever het duurzaam ondernemen naar derden zichtbaar en tastbaar worden gemaakt.

Met betrekking tot de nieuwbouw willen wij u verder geheel vrijblijvend attenderen op het mogelijk opnemen van voorzieningen voor de Gierzwaluw. Tegen zeer geringe kosten kunnen kansen voor deze stadsvogel worden gecreëerd. Het geluid van deze soort is zeer kenmerkend voor de stad, en er bestaat dan ook een breed maatschappelijk draagvlak voor het behoud van de soort. Het voordeel voor de initiatiefnemer is, evenals voor het opnemen van vleermuis inmetselfkasten, de groene affichering naar derden toe. Hierover kunnen wij u verder adviseren.

IDDS bv.
Noordwijk (ZH)

BIJLAGE 1.

**Quicksan Flora en fauna Leiden
Herensingel dd. 30-10-2012**

RAPPORT
betreffende een
Quickscan Flora- en
faunawet Herensingel 27
te Leiden

Datum : 30 oktober 2012
Kenmerk : 12045607/NHO/rap1
Auteur : Dhr. drs. N.C. Houter

Vrijgave : Ing. B.C.R. Willems



Opdrachtgever : Ecoplicity
: Postbus 1055
: 2340 BB Oegstgeest

© IDDS bv. Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd bestand en/of openbaar
gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm,
elektronisch of anderszins zonder voorafgaande,
schriftelijke toestemming van de uitgever.

NOORDWIJK (hoofdkantoor)

's-Gravendijkseweg 37
Postbus 126
2200 AC Noordwijk

T 071 - 402 85 86
info@idds.nl
www.idds.nl

VEENENDAAL

T 0318 - 69 00 22

BREDA

T 076 - 548 66 20

HOOGEVEEN

T 0528 - 72 22 29

SEVENUM

T 077 - 467 05 86

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	3
1.1	AANLEIDING EN DOEL VAN HET ONDERZOEK	3
1.2	DE INGREEP	3
1.3	PLANGEBIED	3
2.	WERKWIJZE	4
2.1	BUREAUONDERZOEK	4
2.2	VELDONDERZOEK.....	4
3.	VIGERENDE NATUURWETGEVING.....	5
3.1	ALGEMEEN	5
3.2	SOORTSBESCHERMING.....	5
3.3.	BELANGRIJKSTE VERBODSBEPALINGEN FLORA- EN FAUNAWET	6
3.4	GEBIEDSBESCHERMING	8
3.5.	BELANGRIJKSTE VERBODSBEPALINGEN NATUURBESCHERMINGSWET	9
4.	RESULTATEN	11
4.1	ALGEMEEN	11
4.2	AMFIBIEEN EN REPTIELEN	12
4.4	ZOOGDIEREN.....	12
4.5	VOGELS	13
4.6	VAATPLANTEN.....	13
4.7	VLINDERS	13
4.8	LIBELLEN & JUFFERS	13
4.9	KEVERS	13
5.	LIGGING PLANGEBIED in relatie tot BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN.....	13
6.	OMGEVINGSVERGUNNING.....	13
7.	CONCLUSIES.....	14
8.	ADVIES	14
9.	GERAADPLEEGDE LITERATUUR	15
10.	FOTO'S PLANGEBIED	16

1. INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL VAN HET ONDERZOEK

De aanleiding van het flora en fauna onderzoek betreft de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling op het plangebied Herensingel 27 te Leiden. Bij sloop, bouw en ontwikkeling worden mogelijk beschermde natuurwaarden verstoord.

Het doel van het onderzoek is de voorgenomen plannen te toetsen aan de huidige natuurwetgeving, zodat duidelijk wordt of er, en zo ja welke, mitigerende maatregelen moeten worden getroffen om overtreding van deze wet te voorkomen. Indien overtreding niet kan worden vermeden, zal in de rapportage worden aangegeven voor welke soorten een ontheffingsaanvraag dient te worden aangevraagd. Tevens kan op basis van de rapportage een gedegen planning worden gemaakt van eventueel noodzakelijke vervolgonderzoeken.

1.2 DE INGREEP

De ingreep zal bestaan uit sloop van de huidige bebouwing betreffende een voormalige wasserij (Fig. 1) en verwijdering van het aanwezige groen. Ter plaatse zullen woningen worden gerealiseerd.

1.3 PLANGEBIED

Het plangebied heeft een oppervlak < 0.1 hectare, en wordt aan de noord- en westzijde begrensd door woningen met tuinen en straat. De locatie is in het stadscentrum gelegen. Langs de zuidzijde ligt de herensingel. De Herensingel faciliteert druk doorgaand verkeer. Naast het pand staan enkele volwassen inheemse bomen.



Fig. 1. Plangebied Herensingel 27 te Leiden.

2. WERKWIJZE

Dit onderzoek heeft tot doel na te gaan of er in het plangebied mogelijk beschermde planten- en of diersoorten voorkomen, of zich (mogelijk) in het plangebied vaste broed-, schuil- of verblijfplaatsen van beschermde soorten bevinden, en of zich mogelijk vogelnesten in het plangebied bevinden welke jaarrond beschermd zijn. Tevens is de ecologische relatie onderzocht van de planlocatie met de directe omgeving, en met eventueel nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000).

2.1 BUREAUONDERZOEK

Door middel van een bureauonderzoek wordt nagegaan welke beschermde soorten in de omgeving het plangebied voorkomen op basis van verspreidingsgegevens van onder meer Waarneming.nl, SOVON, VZZ, RAVON, Ministerie van E.,L.& I, en van de diverse beschikbare verspreidingsatlassen van de betrokken soortgroepen. De voor de voorgenomen ingreep relevante wetgeving is geïnventariseerd en is weergegeven in hoofdstuk 3 en 4.

2.2 VELDONDERZOEK

Tijdens het veldbezoek zijn de resultaten van het bureauonderzoek getoetst aan de situatie in het veld. Hierbij is met name gekeken naar de aan- of afwezigheid van geschikte habitats voor beschermde soorten, en van geschikte schuil- of verblijfplaatsen van beschermde soorten, zodat de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied ook elders in het jaar kan worden ingeschat. Daarnaast is de ecologische relatie van het plangebied met de nabije omgeving onderzocht, in relatie tot de tijdelijke en chronische aspecten van de ingreep.

De bomen en te slopen bebouwing op het terrein zijn ingeschat op hun geschiktheid voor het herbergen van nesten of hollen van vogelsoorten waarvan de nestplaatsen jaarrond bescherming genieten, en voor het herbergen van seizoensverblijven voor vleermuizen. Gezocht is naar sporen en indicaties die wijzen op het mogelijk voorkomen van beschermde soorten. Watergangen zijn binnen het plangebied niet aanwezig.

3. VIGERENDE NATUURWETGEVING

3.1 ALGEMEEN

Ruimtelijke ingrepen zijn met betrekking tot de huidige natuurwetgeving gehouden aan zowel nationale als internationale bepalingen. De natuurwetgeving zoals die in Nederland geldt, is tweeledig en bestaat enerzijds uit soortbescherming en anderzijds uit gebiedsbescherming. Soortbescherming is vastgelegd in de Flora- en Faunawet (2002, 2005), terwijl de Natuurbeschermingswet (1968, 1998) de bescherming van daartoe aangewezen natuurgebieden regelt. De Europese versie van de Natuurbeschermingswet is de Habitat- en Vogelrichtlijn (HVR), thans opgegaan in Natura-2000.

3.2 SOORTSBESCHERMING

In Nederland, maar ook in Europees verband, is sinds 2002 bij wet een intrinsieke waarde toegekend aan vrijwel alle plant- en diersoorten. De natuurwetgeving geeft soorten daarmee een bestaansrecht, en dwingt habitat gebruikers daarmee tot zorgplicht tegenover plant- en diersoorten. Het niet nakomen van deze zorgplicht is dan ook strafbaar gesteld, met het risico op vertraging of stopzetting van de geplande activiteiten in het plangebied tot gevolg. Zorgplicht geldt voor alle soorten, met uitzondering van enkele daartoe aangewezen ongewenste of schadelijke soorten.

Om de instandhouding van, of terugkeer naar, de gunstige staat van een soort te kunnen waarborgen, geniet een aantal soorten extra bescherming middels de Flora- en Faunawet. Dit betreft vrijwel alle zoogdieren, alle vogelsoorten (behalve exoten), alle reptielen en amfibieën (behalve exoten), en verder een aantal aangewezen doelsoorten uit overige soortgroepen. Deze juridische bescherming kent drie beschermingregimes. Naar de soorten die zijn toegewezen aan deze drie regimes wordt verwezen als Tabel 1, Tabel 2, en Tabel 3 soorten van de Flora- en faunawet (zie stroomschema fig.2). Deze zijn:

Tabel 1 soorten: Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als ruimtelijke ontwikkeling, bestendig onderhoud, of bestendig gebruik en beheer, geldt een vrijstelling van art. 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Er hoeft dus geen ontheffing te worden aangevraagd. Aan de activiteiten worden geen aanvullende eisen gesteld. Voor overige activiteiten is wel een ontheffing nodig. Toetsingscriterium hierbij is dat de activiteit geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort (lichte toets).

Tabel 2 soorten: Overige beschermde soorten. Vrijstelling van art. 8 t/m 12 wordt verleend op basis van een door de Minister van EL&I goedgekeurde gedragscode, voor activiteiten met kwalificatie bestendig onderhoud en beheer, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkelingen. In dat geval geldt ook vrijstelling voor alle vogelsoorten. In andere gevallen is wel ontheffing nodig op basis van een 'lichte toets' voor Tabel 2 soorten, of op basis van een 'uitgebreide' toets voor vogelsoorten (zie Tabel 3).

Tabel 3 soorten: Beschermde soorten uit Bijlage IV van de HVR / Bijlage 1 AMvB. Voor activiteiten zoals ruimtelijke ontwikkeling wordt geen vrijstelling verleend, ook niet op basis van een gedragscode, en dus is ontheffing nodig. Deze ontheffing zal in de meeste gevallen niet gelden voor Art.10 van de Flora- en faunawet. Vrijstelling van tabel 3 soorten wordt alleen verleend in geval van een goedgekeurde gedragscode, en dan alleen bij bestendig beheer en onderhoud in niet-landbouw gebied, of in geval van bestendig gebruik. Toetsingscriterium voor ontheffingsverlening is op basis van een uitgebreide toets, hetgeen betekent dat de geplande activiteit aan drie criteria moet voldoen; te weten a) het betreft een activiteit van aanmerkelijk belang, b) er is geen alternatief, en c) de voorgenomen activiteit doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort.

Soorten die door de Minister op de Rode Lijst zijn geplaatst zijn soorten die beleidsmatig extra aandacht krijgen, maar geen aanvullende juridische bescherming genieten anders dan de algemeen geldende zorgplicht die men wettelijk heeft tegenover niet-schadelijke soorten. Een soort komt op de Rode Lijst als de gunstige staat van instandhouding van deze soort zorgwekkend is. Belangrijkste criteria daarbij zijn trends in populatiegrootte. Acht gradaties zijn hierin aangebracht, lopende van uitgestorven op wereldschaal via ernstig bedreigd, tot gevoelig maar (nog) algemeen. Het voorkomen van Rode Lijst soorten in een gebied kan instrumenteel en sturend zijn bij monitoring, en bij de opzet van beheers- en inrichtingsplannen van een gebied.

3.3. BELANGRIJKSTE VERBODSBEPALINGEN FLORA- EN FAUNAWET

- Artikel 8:* Het is verboden (beschermd) planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9:* Het is verboden (beschermd) dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10:* Het is verboden (beschermd) dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11:* Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van (beschermd) dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12:* Het is verboden eieren van (beschermd) dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

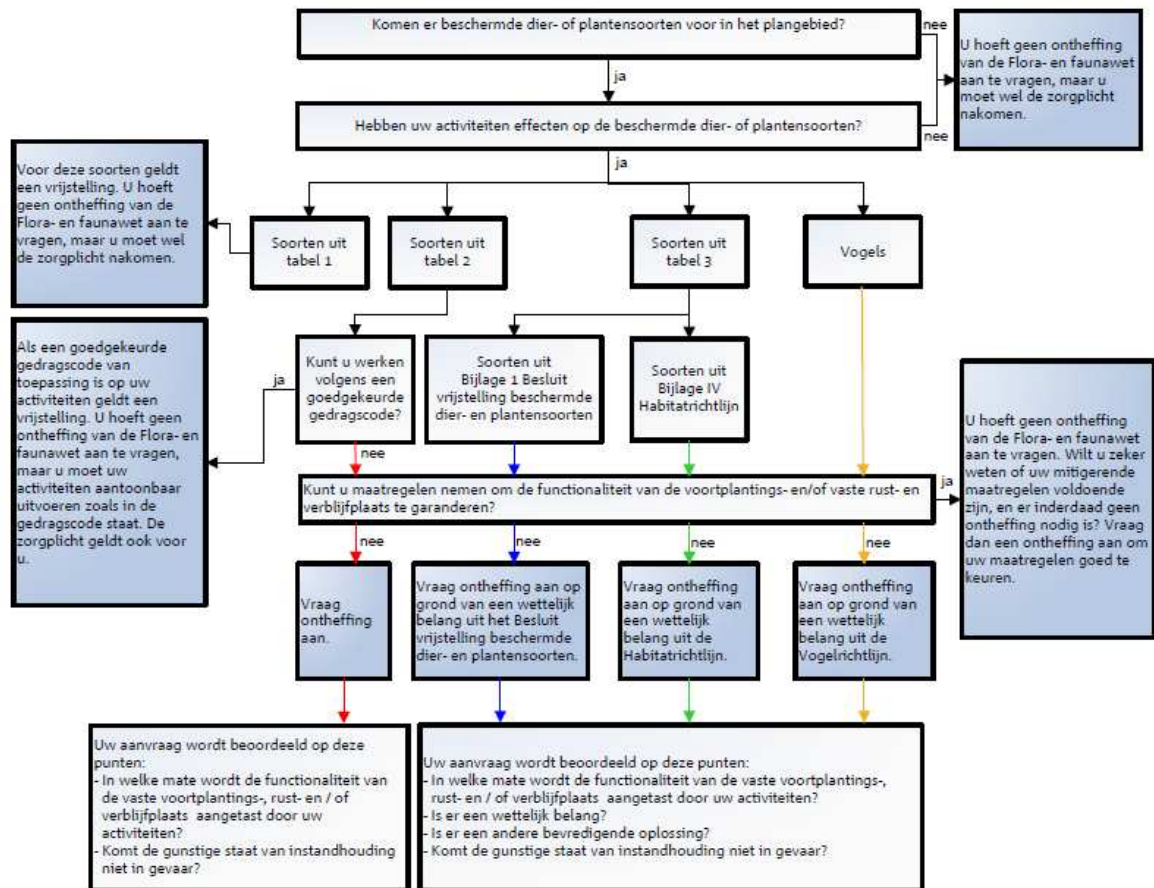


Fig. 2. Stroomschema Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling (Bron: Min. van E, L & I).

3.4 GEBIEDSBESCHERMING

De belangrijkste oorzaak van verlies aan biodiversiteit en van afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van een soort, is het verlies en verslechtering van habitat. Defragmentatie van habitats door ruimtelijke ontwikkeling en recreatie zijn de belangrijkste oorzaken van habitatverlies. Vanuit het oogpunt van soortbehoud is het zinloos om een soort enkel juridische bescherming te bieden, zonder verdere beschermende maatregelen te treffen tegen verslechtering van de door de soort in gebruik genomen habitat (bijv. als foerageergebied, rustplaats, paai- of broedplaats, migratieroute, of als vaste woon- of verblijfplaats).

Gebiedsbescherming in Nederland is geregeld middels de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998, welke in 2005 in werking is getreden. De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden en percelen met de status 'Nationaal Park', 'Beschermd Natuurmonument' en van gebieden die door de Minister van EL&I zijn aangewezen ter uitvoering van internationale verdragen en verplichtingen, zoals het beschermingsprogramma *Wetlands*.

Op grond van Europese verplichtingen regelt deze wet ook de bescherming van daartoe aangewezen speciale beschermingszones (SBZ) op basis van de Habitat- en Vogelrichtlijn. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden in de Europese Unie (EU), opgezet door de lidstaten. Natura 2000 wordt op haar beurt weer gevormd door de in de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn uit 1992 aangewezen gebieden.

Het is verboden activiteiten te ondernemen welke een negatief effect hebben op eerder geformuleerde instandhoudingdoelen van een beschermd natuurgebied. Ook activiteiten die net buiten de begrenzing van dergelijk gebied vallen en die negatieve gevolgen gaan hebben voor de natuurwaarden in het aangrenzend beschermd gebied, zijn verboden. Maatgevend hierbij is de te verwachten kans op een (al dan niet significant) negatief effect:

- Met zekerheid geen negatief effect. Vergunningaanvraag is dan niet nodig
- Mogelijk negatief effect, maar zeker niet significant negatief. Vergunningaanvraag via een lichte toets (verslechtering- of verstoringtoets).
- Kans op een significant negatief effect. Vergunningaanvraag via een 'passende Beoordeling' ofwel zware toets.

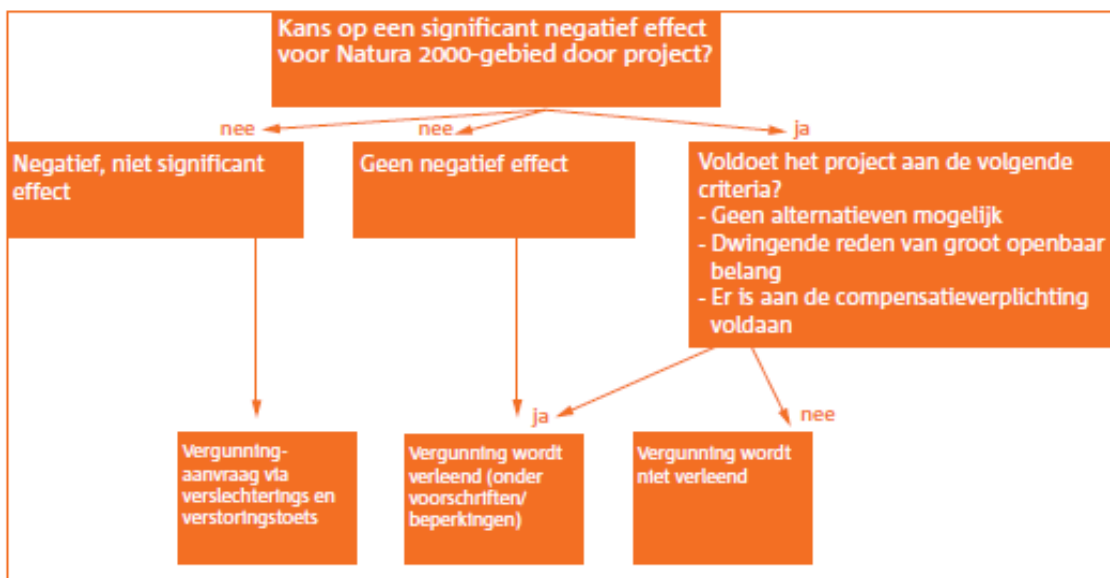


Fig. 3. Stappenplan voor vergunningverlening Natuurbeschermingswet (E,L&I).

3.5. BELANGRIJKSTE VERBODSBEPALINGEN NATUURBESCHERMINGSWET

Artikel 19a: 1. Het is verboden zonder vergunning, of in strijd met aan die vergunning verbonden voorschriften of beperkingen, van gedeputeerde staten of, ten aanzien van projecten of andere handelingen als bedoeld in het vierde lid, van Onze Minister, projecten of andere handelingen te realiseren onderscheidenlijk te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstelling, met uitzondering van de doelstellingen, bedoeld in artikel 10a, derde lid, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Zodanige projecten of andere handelingen zijn in ieder geval projecten of handelingen die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten.

2. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing op het realiseren van projecten of het verrichten van andere handelingen overeenkomstig een beheerplan als bedoeld in de artikelen 19a of 19b.

3. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing op bestaand gebruik, behoudens indien dat gebruik een project is dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied maar dat afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plannen significante gevolgen kan hebben voor het desbetreffende Natura 2000-gebied.

4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen projecten of andere handelingen of categorieën van gebieden worden aangewezen waarvoor een vergunning als bedoeld in het eerste lid wordt verleend door Onze Minister.

5. De voordracht voor een krachtens het vierde lid vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

Artikel 19d: 1. Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat het verbod, bedoeld in artikel 19d, eerste lid, niet van toepassing is op bepaalde categorieën van projecten of andere handelingen.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat Onze Minister met betrekking tot projecten en andere handelingen behorende tot een categorie als bedoeld in het eerste lid beperkingen of verplichtingen kan opleggen.

3. Een krachtens het eerste of tweede lid vastgestelde algemene maatregel van bestuur treedt niet eerder in werking dan zes weken na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin hij is geplaatst. Van plaatsing wordt onverwijld mededeling gedaan aan de beide Kamers der Staten-Generaal.

- Artikel 19f:
1. Voor projecten waarover Gedeputeerde Staten een besluit nemen op een aanvraag voor een vergunning als bedoeld in artikel 19d, eerste lid, en die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van een Natura 2000-gebied maar die afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plannen significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied, maakt de initiatiefnemer alvorens Gedeputeerde Staten een besluit nemen, een passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstelling, met uitzondering van de doelstellingen, bedoeld in artikel 10a, derde lid, van dat gebied.
 2. De passende beoordeling terzake van een besluit op een aanvraag voor een vergunning als bedoeld in artikel 19d, eerste lid, kan onderdeel uitmaken van een voor dat project voorgeschreven milieueffectrapportage.
 3. De verplichting tot het maken van een passende beoordeling bij de voorbereiding van een besluit als bedoeld in het eerste lid, geldt niet in gevallen waarin degene die een project waarop dat besluit betrekking heeft, onderneemt, daarmee een project ten aanzien waarvan reeds eerder een passende beoordeling is gemaakt, herhaalt of voortzet, voor zover de passende beoordeling redelijkerwijs geen nieuwe gegevens en inzichten kan opleveren omtrent de significante gevolgen van dat project.

4. RESULTATEN

4.1 ALGEMEEN

Vanuit het bureauonderzoek komt naar voren dat de verwachting met betrekking tot het aantreffen van beschermde soorten in het plangebied laag is. Het plangebied is ongeveer 0,1 hectare groot en ligt ingesloten door de Herensingel en omliggende woningen en is gelegen in stedelijk gebied. Het plangebied bestaat uit stenen bebouwing en tuin.

Beschermde soorten in en rondom het plangebied welke mogelijkerwijs te verwachten zouden zijn, of welke zijn aangetroffen, of waarvan sporen zijn gevonden of kunnen worden verwacht, zijn samengevat in onderstaande tabel, en worden hieronder per soortgroep besproken.

Tabel 1a: Overzicht van te verwachten beschermde soorten in het plangebied, of waarvoor het plangebied mogelijk een functie vervult. (Vogels zie tabel 1b).

Soortgroep	Naam	Tabel I	Tabel II	Tabel III
Amfibieën	-			
Reptielen	-			
Vlinders	-			
Kevers	-			
Libellen	-			
Vissen	-			
Vaatplanten	Gele helmbloem, Muurvaren		x	
Zoogdieren	Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger			x

Tabel 1b. Overzicht van te verwachten beschermde vogelsoorten in het plangebied, daadwerkelijk aangetroffen soorten, of soorten waarvoor het plangebied mogelijk een functie vervult.

Vogels	Naam
Broedvogels*	Turkse tortel, Merel, Spreeuw, Zanglijster
Jaarrond beschermde nesten (cat. 1-4) **	Huismus, Gierzwaluw
Nesten van vogels (cat. 5)***	-

* Ontheffing voor werkzaamheden tijdens het broedseizoen is alleen mogelijk op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dergelijke belangen zijn hier niet van toepassing. .

** Vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn.

***Van deze soorten vogels zijn de nesten niet jaarrond beschermd, maar is inventarisatie van de nesten gewenst door Dienst Regelingen.

Opgemerkt wordt dat van de Nederlandse Rode lijst-soorten alleen de Huismus als broedvogel mogelijk in het gebied is te verwachten.

4.2 AMFIBIEËN EN REPTIELEN

Op grond van de verspreidinggegevens, en op grond van kenmerken van het plangebied is het onwaarschijnlijk dat zich Tabel III-soorten amfibieën en reptielen in het plangebied bevinden. Watergangen zijn niet aanwezig.

4.4 ZOOGDIEREN

Grondgebonden zoogdieren

Op grond van verspreidingsonderzoek, en op grond van de kenmerken van het terrein zal men geen grondgebonden zoogdieren verwachten, behalve eventueel de Huismuis of de Bruine rat. kan men om en nabij het plangebied Verder zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen van) grondgebonden zoogdieren gevonden.

Vleermuizen

Vleermuizen maken mogelijk gebruik van de bebouwing en foerageren mogelijk rondom de fruitboom in de binnentuin. Het plangebied is overdag bezocht; de dieren zelf zijn niet waargenomen. Er zijn geen sporen gevonden zoals uitwerpselen of resten van prooidieren die wijzen op de aanwezigheid van vleermuisverblijven. De boom in de binnentuin bevat geen holten of spleten geschikt voor seizoensverblijven. Het pand is in een wat vervallen toestand, met daarmee veel scheuren, kieren, gaten en spleten in de muur, holten onder de daklijsten, bij de waterafvoer, en achter gevelbetimmering. Het pand heeft daarmee volop potentie om vleermuizen te herbergen.

In de omgeving is de Gewone dwergvleermuis vrij algemeen, en ook komen Laatvlieger en Ruige dwergvleermuis voor. Gezien de ligging aan de met bomen bezette oevers van de singel (potentiële migratieroute), en gezien een begraafplaats met veel oude beuken gelegen aan de overkant van de singel (foerageergebied) is op korte afstand van het pand leefgebied aan te wijzen. .

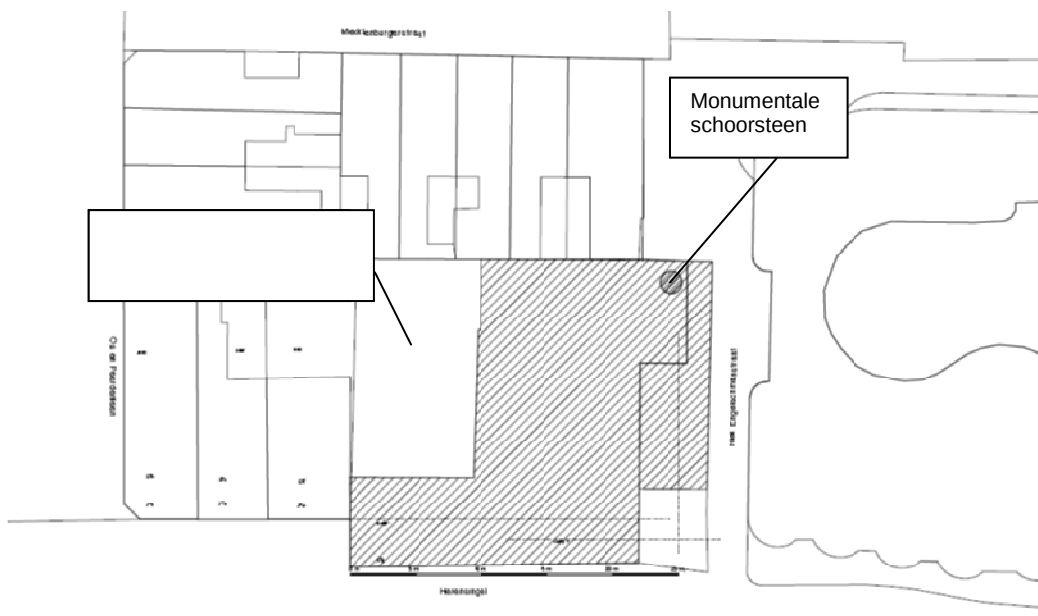


Fig. 4. Plangebied Herensingel 27.

4.5 VOGELS

Broedvogels die voor hun nesten van de vegetatie gebruik maken worden niet verwacht in het plangebied vanwege de schaars aanwezige vegetatie, maar dit is ook niet geheel uit te sluiten. Mogelijk een algemene urbane soort als Lijster of Merel zou er kunnen broeden. Broedparen mogen niet worden verstoord. Het is daarom verstandig de aanwezige vegetatie vòòr aanvang broedseizoen te verwijderen. Het broedseizoen begint doorgaans vanaf begin maart.

De te slopen bebouwing lijkt niet in gebruik door broedvogels als Gierzwaluw en Huismus. Het dak, de pannen en goten waren via dakramen goed te inspecteren tijdens het veldbezoek. Er zijn geen nesten of resten van nesten aangetroffen in de bebouwing.

4.6 VAATPLANTEN

In het plangebied zijn geen beschermde vaatplanten aangetroffen. De binnentuin is iets verruigt met wat algemene kruiden, grassen, en houtige soorten (vlier) naast de sierstruiken en de fruitboom. Er zijn geen beschermde vaatplanten aangetroffen, en op grond van de aangetroffen kenmerken niet langer verwacht.

4.7 VLINDERS

In het plangebied worden op basis van verspreidingsgegevens en op basis van aangetroffen vegetatiekenmerken (waardplanten) van het plangebied geen Tabel II of Tabel III dagvlinders verwacht.

4.8 LIBELLEN & JUFFERS

Strikt beschermde libellen en juffers worden niet verwacht op basis van verspreidingsgegevens en op basis van de kenmerken van het plangebied.

4.9 KEVERS

Er worden geen beschermde kevers verwacht in het plangebied. Deze zijn verder ook niet waargenomen.

5. LIGGING PLANGEBIED in relatie tot BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN

Het plangebied valt buiten de begrenzing van de (provinciale) Ecologische Hoofdstructuur (p)EHS welke op meer dan 3 km van het plangebied is gelegen. Er zijn geen Natura 2000-gebieden op korte afstand van het plangebied gelegen. De Natuurbeschermingswet is dan ook niet van toepassing bij de hier voorgenomen ingreep.

6. OMGEVINGSVERGUNNING

Voor het kappen, verplaatsen of (ingrijpend) snoeien is een Omgevingsvergunning noodzakelijk indien de stam van de boom of bomen op 1.30 m boven de grond een doorsnede heeft van 10 cm of meer. Dit het geval voor de fruitboom in de binnentuin.

7. CONCLUSIES

- Er worden geen jaarrond beschermde nesten van vogels verwacht.
- Vegetatie dient buiten het broedseizoen te worden verwijderd.
- Het pand is potentieel geschikt voor gebouwbewonende vleermuizen. Gedurende de maanden mei-september dient de functie voor vleermuizen van het te slopen gebouw dan ook nader te worden onderzocht.

8. ADVIES

Wij adviseren u om aanvullend vleermuisonderzoek te laten uitvoeren. Dit betreft seizoensafhankelijk onderzoek, met een looptijd van mei tot en met oktober 2013. Indien vleermuizen worden aangetroffen dient ontheffing te worden aangevraagd (looptijd max. 4 maanden, mede afhankelijk van de verwerkingssnelheid bij Dienst Regelingen).

Met betrekking tot de nieuwbouw willen wij u geheel vrijblijvend attenderen op het mogelijk opnemen van voorzieningen voor stadsvogels en vleermuizen. Hiermee kan een bijdrage worden geleverd aan de verdere ontwikkeling van stedelijke natuur. Voor vogels kan worden gedacht aan vogelvriendelijk vogelschroot, vogelpannen, neststenen en nestkasten. Voor vleermuizen kan gedacht worden aan open stootvoegen, toegankelijke, niet opgevulde spouw, verblijfkasten, en vleermuispannen. Ter inspiratie zie e.g. Korsten & Limpens (2011).

IDDS bv.
Noordwijk (ZH)

9. GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff & De Vlinderstichting (2006). De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming. KNNV Uitgeverij, Zeist. Nederlandse Fauna deel 7.

Creemers, R. & Delft, J. van (2009). De Amfibieën en Reptielen van Nederland. KNNV Uitgeverij, Zeist. Nederlandse Fauna deel 9.

Dietz, C., Helversen, O. v., and Nill, D. (2011). Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest Afrika. Biologie, kenmerken, bedreigingen. 1^e druk. Utrecht, Tirion Natuur/ Fontein Uitgevers.

Haarsma, J. (2001). Rosse vleermuizen in Zuid-Holland. VLEN-Nieuwsbrief 38 (3), pp. 9-10.

Janssen, J. & Schaminée, J. (2008). Europese natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn. Zeist, KNNV.

Kalkman, V. (2007). *De soorten van het leefgebiedenbeleid*. Stichting European Invertebrate Survey (EIS) - Nederland, i.s.m. Nederlandse Mycologische Vereniging, Bryologische en Lichenologische WerkGroep, en Stichting Anemoon, in opdracht van Ministerie van LNV. Leiden, EIS2008-04.

Korsten, E & Limpens, H. (2011). Vleermuisvriendelijk Bouwen. Handreiking voor huiseigenaar, architect en beleidsmedewerker. Uitgave Landschapsbeheer Flevoland in samenwerking met de Zoogdierverseniging en Tauw b.v.

Limpens, H., Mostert, K., & Bongers, W. (1997). Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. 2^e druk. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Ministerie van E,L, & I. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten. Dienst Regelingen.

Mostert, K. & Willemsen, J. (2011). Voorlopige werkatlas verspreiding zoogdieren in Zuid-Holland 2000-2011. Stichting Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland.

Provincie Zuid Holland (2004). Beschermde planten en dieren in Zuid-Holland. Verspreiding van de Europese Habitatrichtlijnsoorten in kaart.

Schober, W. & Grimmberger, E. (1998). Gids van de vleermuizen van Europa, Azoren en Canarische eilanden, met specifieke informatie over de vleermuizen in Nederland en België. Baarn, Tirion. 265 pp.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, Hustings, F. & Vergeer, J.-W. (2002). Atlas van de Nederlandse Broedvogels. Verspreiding, aantallen, verandering. KNNV Uitgeverij, Zeist. Nederlandse Fauna deel 5.

Weeda, E (2003). Nederlandse Ecologische Flora. Wilde planten en hun relaties. 5 dln.

Geraadpleegde websites:

www.waarneming.nl

www.telmeel.nl

www.zoogdieratlas.nl

10. FOTO'S PLANGEBIED

